

Context històric i artístic

1. Al voltant de l'any mil els europeus es mostraven intranquils degut a una lectura del text apocalíptic de sant Joan Evangelista que vaticinava la fi del món. Així, cap a l'any 1040, Raül Glaber (monjo a Cluny) ens parlava en aquests termes: *“Transcurrido el año milésimo y cerca de tres más, aconteció en casi todo el universo mundo, pero especialmente en Italia y las Galias, renovarse las basílicas eclesiásticas; pues aunque muchas decorosamente acomodadas, no lo necesitasen, sin embargo, cada comunidad cristiana rivalizaba en mejorar la suya con respecto a las otras. Era como si el mundo, sacudiéndose a sí mismo y despojado de vejezes, se impusiera la vestidura blanca de sus iglesias: catedrales, monasterios y ermitas trocaron por otras mejores los fieles”*.
  - a. Busca informació sobre aquesta apocalipsi mil·lenarista i explica'n els principals trets.
  - b. Explica per què es va donar en aquells moments al llarg del continent europeu la fundació, dotació o restauració de monestirs, abadies, esglésies i ermites.
  - c. Argumenta per què aquella societat va tenir llavors la necessitat de recuperar antigues estructures constructives per aixecar els seus nous edificis.
2. Respon:
  - a. Quins van ser els tres principals centres espirituals de la Cristiandat a l'Europa medieval? Quin nexa comú tenien entre ells?
  - b. Quines necessitats va crear la ruta coneguda com a “Camino de Santiago”? Quines conseqüències va tenir l'arribada de peregrins al territori peninsular cristià?
  - c. Quin va ser paper que va tenir aquesta ruta en la difusió de l'Art Romànic a través de la Península Ibèrica?
3. La pintura al fresc va ser la tècnica utilitzada per decorar les esglésies romàniques. Ordena els sis passos en què s'estructura el procés de pintar al fresc:
  - a. Tot seguit, es pintaven els colors del fons.
  - b. Els contorns més importants es marcaven amb una eina tallant, servien de guia i impedièren que els colors es barrejessin.
  - c. A sobre es pintaven els detalls i altres elements decoratius.
  - d. Calia iniciar el fresc quan l'arrebossat del mur, amb calç i sorra, era humit.
  - e. S'havia de finalitzar l'obra abans que la paret s'assequés; si no, la pintura no s'hi adheria. Cada dia calia pintar petites zones que no es podien enllestir l'endemà.
  - f. Resseguint la incisió, es realitzava el dibuix amb un color fosc.

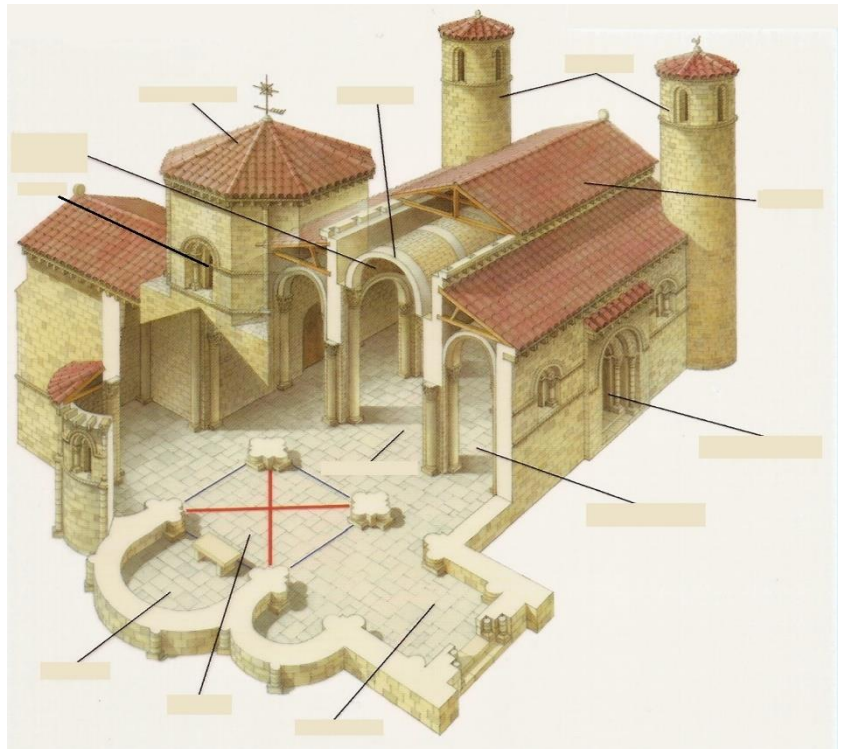
4. Llegeix el següent text (AGUT, Joan; *El mestre de Taüll*; Cercle de Lectors; Barcelona, 2002) i respon:

“Explicava mestre Arnau, que si la nau de l'església simbolitza la Terra, allà on tenen cabuda tots els fidels, les formes circulars dels absis representen el Cel, el nexce d'unió entre la divinitat i la humanitat. L'absis central que presideix el temple figura el Regne de Déu, on convergeixen totes les mirades, on el ministre de Déu reviu el misteri de la passió i la resurrecció de Crist, on el pa i el vi es converteixen en la carn i la sang del Senyor.

Des del timpà de l'absis, generalment orientat a sol ixent, veig la imatge de Crist que recorda als homes que Ell i només Ell és la llum, la justícia i la pau del món. Me l'imagino assegut al seu setial, on amb tota majestat recorda als pecadors que Déu és l'alfa i l'omega de la Creació i que enllà de déu no hi ha res, tret de la tenebra més absoluta”.

Què explica el text sobre la distribució d'un temple? Després assenjala en el següent dibuix les part corresponents.

- A. nau central
- B. naus laterals
- C. creuer
- D. transsepte
- E. absis
- F. absidioles
- G. cimbori
- H. campanars
- I. volta de canó

Busca i explica quina simbologia tenen els temples cristians a l'hora d'orientar-se respecte el Sol.

5. Llegeix el següent text (AGUT, Joan; *El mestre de Taüll*; Cercle de Lectors; Barcelona, 2002) i respon:

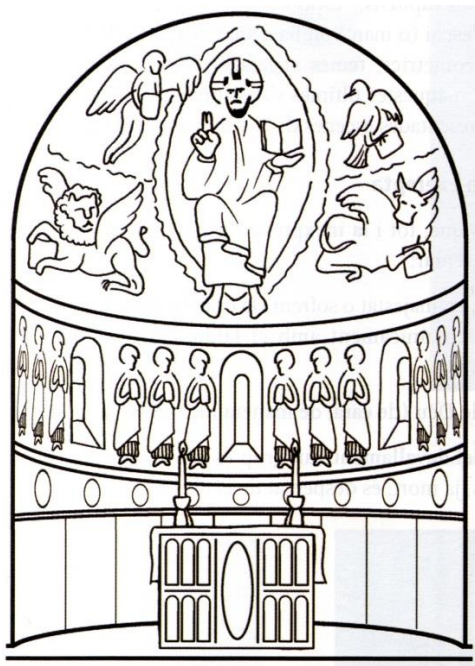
“Vaig contemplar com Crist sorgia del fons blau, com la seva cintura actuava com a eix horitzontal, de la qual partia la part superior en forma de triangle, amb els costats formats pel mantell que convergien en els seus cabells. La part inferior de la figura tenia forma de trapezi, les bases de la qual eren la línia recta de la cintura i la que determinaven els seus peus.

De dalt a baix la figura de Crist estava dividida en dues parts, amb la descompensació dels braços dret alçat, amb la mà en actitud de benedicció, contrarestat per la blancor del llibre obert que, amb la inscripció “Ego sum lux mundi”, sostenia la mà esquerra. El rostre era emmarcat pels cabells llargs i hi destacaven els ulls impressionants de Crist. La figura vestia una túnica grisosa rivetejada de blanc i puntejada de pics ocres, amb un mantell blau ornamentat amb fítons amb rombes de clor blau i vermell cobert de perles.

Al costat superior de la figura apareixien les lletres gregues Alfa i Omega, indicant el principi i la fi de l'Univers. A la semi cúpula hi havia quatre àngels amb els símbols dels quatre evangelistes: el brau de Sant Lluç, el lleó de sant Marc, el llibre de sant Mateu i l'àguila de sant Joan.

I, tancant la composició, a banda i banda, apareixien dos serafins amb sis parells d'ales plenes d'ulls, símbol de la revelació divina”.

El text ens descriu la impressió que va tenir un personatge de la novel·la en contemplar el Pantocràtor de *Sant Climent de Taüll*. A través dels dibuix assenjala i explica quines són les 3 parts en que es diferencia un absis romànic. A continuació, assenjala els principals personatges o éssers que apareixen.

Busca en el llibre de l'*Apocalipsi* de Sant Joan el text on es parla del Tetramorfos. Copia'l i després digues què és el *Tetramorfos*. En finalitzar, digues a quina forma correspon cada evangelista.